

Bartiméus:

Voor alle mensen
die slechtziend of blind zijn

Signaleringslijst Thuiswonende ouderen

Signalen die kunnen wijzen op een
beperking in horen en/of zien bij mensen
van 55 jaar en ouder

Ouder worden gaat vaak gepaard met minder horen en zien. Door dit al vroegtijdig te onderkennen zijn er diverse opties om hier zo weinig mogelijk belemmeringen van te ervaren in het dagelijks leven.

Deze signaleringslijst is bedoeld om een algemene indruk te krijgen van het horen en zien bij mensen van 55 jaar en ouder. De signaleringslijst is ontwikkeld voor begeleiders, zorgmedewerkers en/of andere professionals die vragen hebben over het horen en zien van mensen uit hun omgeving.

De lijst bestaat uit drie delen en wordt ingevuld door iemand die de oudere persoon goed kent. U vult de lijst in door de hokjes aan te vinken die overeenkomen met uw observatie en ervaring. Het is van belang dat u de hele lijst doorneemt. Als u één of meer hokjes heeft aangevinkt, kán het zijn dat er problemen zijn in zien, horen of een combinatie hiervan.

Zien

	Signaal
☐	Hij/zij herkent u niet meteen, als u onverwacht aan komt lopen of de kamer binnenkomt. Bijvoorbeeld: Hij/zij heeft moeite het gezicht van iemand te herkennen als die persoon zich aan de andere kant van de kamer bevindt.
☐	Hij/zij heeft moeite om de krant te lezen of televisie te kijken. Bijvoorbeeld: Dicht bij het scherm willen zitten.
☐	Hij/zij heeft hulp nodig om spullen terug te vinden als die niet op de bekende, vertrouwde plek blijken te liggen.
☐	Hij/zij heeft moeite te weten hoe laat het is, omdat hij/zij de wijzers van de klok of van zijn/haar horloge niet kan zien.
☐	Hij/zij gaat liever niet zonder begeleiding naar buiten of naar een plek waar hij/zij de omgeving niet kent (binnen of buiten). Als u er zeker van bent dat de loopproblemen alleen door lichamelijke beperkingen worden veroorzaakt, dan het vakje open laten.
☐	Hij/zij klaagt erover dat zijn/haar gezichtsvermogen achteruit gaat.

Signaal	
☐	Hij/zij beschikt over één of meerdere technische hulpmiddelen die kunnen helpen bij slechtziendheid.
☐	Bijvoorbeeld: een leesloep, een vergrotings scherm voor het tv-schermb, een horloge met grote letters of braille, blindenstok. Vakje open laten indien de persoon enkel een bril draagt.

Horen

Signaal	
☐	Hij/zij hoort u niet als u aanbelt of op de deur klopt.
☐	U moet met luide stem, extra duidelijk en/of langzaam spreken, anders kan hij/zij u moeilijk verstaan (ondanks dat het stil is om u heen).
☐	Hij/zij heeft moeite om u te verstaan, als er in de omgeving lawaai gemaakt wordt. Bijvoorbeeld: als er geluid van een televisie, stofzuiger, verkeer etc. is
☐	Hij/zij heeft moeite om een gesprek te volgen wanneer er verschillende mensen aanwezig zijn.
☐	Hij/zij heeft moeite om te verstaan wat er gezegd wordt op de televisie of radio. Bijvoorbeeld: hij/zij zit dichtbij de luidsprekers of heeft het geluid erg hard staan.
☐	Hij/zij klaagt over problemen met horen.
☐	Hij/zij beschikt over één of meerdere technische hulpmiddelen die kunnen helpen bij slechthorendheid. Bijvoorbeeld: een hoorapparaat, ringleiding, een tril- of lichtstelsel dat verbonden is met de deurbel, telefoon of wekker.

Horen én zien

Signaal	
☐	Hij/zij is vaak in zichzelf gekeerd.
☐	Hij/zij voelt zich in gezelschap er niet bij horen.
☐	Hij/zij mijdt sociale activiteiten waar meerdere mensen samen komen; of wil deze activiteiten liever mijden.

	Signaal
☐	Hij/zij heeft moeite met het herkennen van bekende mensen; of heeft angst dat dit gebeurt.
☐	Hij/zij schrikt van aanraking.
☐	Hij/zij heeft moeite met het vinden van spullen in de eigen woning of omgeving.
☐	Hij/zij is in staat om te lopen, maar neemt opvallend weinig initiatief om de ruimte in te gaan.
☐	Hij/zij heeft moeite met overgangen van de ene situatie naar de andere situatie.
☐	Er is sprake van een toename of het ontstaan van gedragsproblemen. Bijvoorbeeld agressie naar de omgeving.
☐	Er is sprake van een toename of het ontstaan van angst. Bijvoorbeeld: traplopen, onbekende situaties, faalangst, onzekerheid, veel vragen om bevestiging, bepaalde activiteiten niet meer uit willen oefenen

Hoe nu verder

Zien

Wanneer één of meer van de vragen aangekruist zijn, is het raadzaam om met uw cliënt te bespreken wat hij/zij zou kunnen doen:

- Is uw cliënt al bril dragend? Dan is het raadzaam om de ogen en de bril eens te laten nakijken bij de opticien.
- Is uw cliënt nog niet bril dragend, maar wel boven de 55 jaar? Dan is het aan te raden de ogen eens door de opticien te laten meten.
- Heeft u verder nog vragen of twijfelt u, adviseert u uw cliënt dan om contact op te nemen met zijn/haar huisarts of een oogarts/optometrist.
- Heeft uw cliënt ziektes als diabetes of glaucoom (of komen deze in de familie voor) dan is het raadzaam dat de cliënt het verdere beleid door een oogarts laat bepalen.

Horen

Wanneer één of meer van de vragen aangekruist zijn, is het raadzaam om met uw cliënt te bespreken wat hij/zij zou kunnen doen:

- Maak een afspraak bij de huisarts voor het verwijderen van een oorprop of een verwijsbrief naar de KNO-arts.
- Maak een afspraak bij de audicien voor een test als iemand nog geen hoortoestellen heeft.

- Maak een afspraak bij de audicien voor een controle als iemand een hoortoestel heeft en niet goed hoort. NB: een hoortoestel gaat gemiddeld 5 jaar mee.

Horen en Zien

Zijn er in deze lijst zaken aangekruist dan gelden alle bovengenoemde adviezen. Realiseer u goed dat bij een probleem in zowel het horen als het zien dat uw cliënt minder mogelijkheden heeft om voor deze zintuigen te compenseren. Een dubbele beperking vraagt om een specifiek en passend zorgaanbod. We willen u daarom met klem adviseren om uw cliënt via een medisch specialist door te laten verwijzen naar een organisatie die gericht is op professionele ondersteuning bij een beperking in horen en zien (o.a. Bartiméus).

Bartiméus

Bartiméus helpt mensen die slechtziend of blind zijn. Wij stimuleren hen en hun familieleden om alles uit hun leven te halen wat erin zit. We zoeken samen naar de beste oplossingen en we delen onze kennis en ervaring. Met elkaar, binnen de organisatie, maar ook met andere organisaties in zorg en onderwijs, overheden en bedrijven. Zo werken we aan een inclusieve samenleving.

Bartiméus
088-88 99 888
info@bartimeus.nl

Je kunt bij ons terecht als je dagelijks ondersteuning of behandeling nodig hebt, maar ook voor diagnostiek. We doen veel onderzoek en adviseren door het hele land over de nieuwste inzichten. We vinden het belangrijk om alle kennis en ervaring die we in huis hebben te delen en - andersom - van anderen te leren.

DB-connect

Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met DB-connect. DB-connect is hét landelijke informatiepunt voor vragen over beperkt zijn in horen én zien (doofblindheid). Voor iedereen met een (leeftijdsgerateerde) beperking in horen en zien, hun omgeving en verwijzers.

DB-connect
085-065 45 60
(tussen 10.00 en 12.00)
contact@db-connect.info

DB-connect is een samenwerkingsverband tussen Bartiméus, GGMD, Kalorama, Kentalis en Visio. In deze organisaties wordt er zorg- en dienstverlening geboden voor mensen met een (leeftijdsgerateerde) beperking in horen én zien (doofblindheid). Het is niet altijd duidelijk wie welke zorg biedt en waar u het

beste terecht kan met vragen. Maar het informatiepunt van DB-connect helpt u daarbij.

Het informatiepunt wordt bemand door contactpersonen. Dat zijn deskundigen op het gebied van een leeftijdsgerelateerde beperking in horen en zien. Zij werken bij de samenwerkingspartners en/of zijn ervaringsdeskundig. Elke werkdag tussen 10:00 en 12:00 uur beantwoorden zij vragen op het gebied van beperkingen in horen én zien, maar ook over gespecialiseerde zorg- en dienstverlening, onderwijs en werk. Indien nodig, kunnen zij u verwijzen naar passende zorg.

Boek: Ouderen die moeite hebben met zien en horen

Het boek [Ouderen die moeite hebben met zien en horen](#) is bedoeld voor professionals in de ouderen- en gezondheidszorg, maar ook ouderen zelf en hun familie en vrienden kunnen er veel aan hebben.

'Bij het ouder worden hoort vaak achteruitgang van het zicht en het gehoor. Als allebei deze zintuigen beperkt functioneren, heeft dat een grote impact op het leven. Dagelijkse klusjes in huis zijn lastiger, hobby's lukken niet meer en even naar buiten gaan wordt een hele onderneming. Gelukkig kan er met een aantal kleine aanpassingen veel bereikt worden. In dit boek lees je over deze aanpassingen en hoe je ze praktisch kunt toepassen.'

Ouderen

die moeite hebben met zien en horen

Scan de QR-
code voor het
boek

